

ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ учебна 2019/2020 г.

Програмата за превенция на ранното напускане на училище е приета на заседание на Педагогическия съвет (Протокол № 16/10.09.2019 г.) и утвърдена със Заповед № ПС06-1012/13.09.2019 г. на директора на училището

- ✓ През учебната 2019/2020 г. в училището се обучават 13 деца в ПГ, 470 ученици от I до XII клас в 23 паралелки, 8 ученици на самостоятелна форма на обучение.
- ✓ Целодневна организация на учебния ден е създадена за 197 ученици от начален и прогимназиален етап /8 групи/.
- ✓ В училището се обучават 21 ученици със специални образователни потребности, от които 7 в индивидуална форма на обучение.
- ✓ Училищната общност е много добре функционираща – формиран е Обществен съвет, Ученически съвет, училището осъществява пълноценно сътрудничество с Общината, ЦПЛР, други училища и институции.
- ✓ Квалификацията на учителите е изведена като водещ училищен приоритет; прилагат се форми на наставничество на млади и новоназначени учители, както и на такива, които за известен период са били извън системата на училищното образование.
- ✓ Училището развива дейност по европейски и международни проекти.

Настоящата програма конкретизира заложените политики, мерки и дейности в Стратегията за ограничаване на отпадането от училище и намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система в област Велико Търново (2016 – 2020 г.) съобразно спецификата и конкретните условия в СУ „Вичо Грънчаров“, гр. Горна Оряховица.

I. ИДЕНТИФИКАЦИЯ НА ПРОБЛЕМА

I. Анализ на състоянието

Отпадането от училище и/или преждевременното напускане на образователната система е институционален, социален, а също и педагогически проблем, чието преодоляване е обект на целенасочена училищна политика.

През 2018/2019 учебна година в СУ „Вичо Грънчаров“ в дневна форма са обучавани 500 ученици. В училището няма ученици, които попадат в дефинираните по-долу групи:

- **преждевременно напуснали училище** (съгласно Препоръка на Съвета на Европейския съюз от 28 юни 2011 г.) – лица между 18 и 24 години, които напускат системата на образование и обучение след завършване на основно или по-ниско образование и които не участват в никаква форма на образование или обучение;
- **отпадали от училище** – ученици до 18-годишна възраст, отписани от училище преди завършване на последния гимназиален клас, ако същите не са записани в друго училище.

За периода на преходната учебна година учениците са допуснали отсъствия, както следва:

Учебна година	Общ брой извинени отсъствия	Общ брой неизвинени отсъствия
2018/2019	30633	1627

При ежеседмичните проверки на документите за извиняване на отсъствията, както и в резултат на множество разговори с ученици с отсъствия училищният екип констатира, че:

1. Извинените отсъствия са направени по следните причини:
 - здравословни, за които са представени съответните медицински документи;
 - семейни, удостоверени със заявление от родител/настойник;
 - за участие в извънкласни и извънучилищни дейности съгласно годишния план на училището и получени покани за включване в такива мероприятия.
2. Най-много отсъствия имат ученици в гимназиален етап, неподлежащи на задължително обучение IX а клас, X а клас.
3. Сред основните причини за натрупване на неизвинени отсъствия се открояват, както следва:

- *Нежелание на ученика да учи*
По-голямата част от отсъстващите ученици нямат трудности в усвояването на учебния материал, а по-скоро са с ниска мотивация и са под влияние на външни фактори.
- *Липса на родителски контрол*
Родителите в повечето случаи са заинтересовани от изхранването на детето си, а не от неговото обучение и резултатите от обучението. Част от учениците са деца на т.н. мигриращи родители, които работят в чужбина, а децата им се отглеждат от баби и дядовци или са сами. Не на последно място е и обстоятелството, че ученици от гимназиален етап са от други населени места, живеят на квартира, което на практика означава, че спрямо тях не се упражнява системен родителски контрол.
- *Наличие на социални фактори*
Част от учениците работят, за да си осигуряват средства.
- *Липса на ефективни санкции за родители, чиито деца не посещават редовно училище*
Училището не разполага с обратна информация колко реално са родителите със спрени помощи за деца, въпреки коректно ежесечно подаваните справки в Дирекция „Социално подпомагане“.
- *Неефективни и предимно административни санкции на ученици*
Наложените санкции са неефективни поради административния им характер. От общинската администрация няма обратна връзка за санкционирането на родители, чиито деца са в задължителна училищна възраст и не посещават редовно училище, по предвидения нормативен ред.
Поради „криворазбрана“ загриженост безпроблемно се осигуряват медицински документи за извиняване на отсъствия и то със съдействието на родители и/или медицински работници, което обезсмисля полаганите от училището усилия за намаляване на отсъствията.

В края на настоящата учебна година се констатира, че в сравнение с предходните учебни години общият брой на извинените и неизвинените отсъствия са намалели, това доказва ефикасността на системните и целенасочени действия и предприети мерки от страна на училището при изпълнението на училищната програма за намаляване на отсъствията от училище:

Учебна година	Общ брой извинени отсъствия	Среден брой извинени отсъствия на 1 ученик	Общ брой неизвинени отсъствия	Среден брой неизвинени отсъствия на един ученик
2016/2017	33558	57	1637	2
2017/2018	34232	64.35	1904.5	3.58

2018/2019	30633	61.27	1627	3.25
-----------	-------	-------	------	------

2. *Предприети мерки от училището по превенция и ограничаване на отпадането:*

В СУ „Вичо Грънчаров“ се изпълнява програма и се предприемат мерки за задържане в училище и на категории ученици, които поради липса на интерес или ниска мотивация не посещават редовно учебните занятия, имат пропуски в знанията си, допускат неизвинени отсъствия или търсят начини за неправомерно извиняване на отсъствията си. При тези ученици се наблюдават негативни прояви по отношение на дисциплината и междуличностното общуване в училище.

Както през първия учебен срок, така и през втория срок обект на специално внимание бяха и учениците, при които се наблюдава недостатъчен родителски контрол, ниска мотивация за учене и са с нисък социален и образователен статус. Работено е с ученици, които през предходната учебна година са допуснали повече от 5 отсъствия по неуважителни причини (12 ученици), както и такива с подобни проблеми през настоящата година (14 ученици). Въпреки съдействието от страна на институции (като отделите за „Закрила на детето“ към Дирекция „Социално подпомагане“ – Горна Оряховица МКБПМН – Горна Оряховица) спрямо някои ученици бе постигнат успех с променлив характер.

В изпълнение на училищната програма от страна на училището са предприети мерки, както следва:

- *Административни мерки и работа с институциите за превенция на отпадането:*
 - Отраждане на движението на учениците, проследяване на преместването, писма от/до приемашите училища и общини по местата на преместване на учениците.
 - Наложени санкции от ПС за неизвинени отсъствия на 50 ученици.
 - Търсене на съдействие от кметове по места за установяване на контакт с родителите по местоживене и обсъждане на мерки и действия за коригиране поведението на ученика – 2 писма.
 - Контрол на редовността на воденото и отчитането на отсъствията на учениците от учители и класни ръководители, коректно отразяване на отсъствията на учениците в училищната документация – 2 проверки.
 - *Възпитателни мерки за превенция на отпадането.*
 - *Работа с учениците*
 - Изготвяне на индивидуална оценка на учениците в риск от отпадане и своевременно вписване в училищния регистър на застрашените от отпадане ученици.
 - Предприемане на индивидуални мерки и дейности за превенция на ученици в риск на ниво училище.

- Включване в дейности на училищния ученически съвет и създаване на подкрепяща среда – организиране на ученически пространства, забавни музикални межучасия, гледане и обсъждане на филми с учебно-възпитателна цел, провеждане на занятия по подхода „връстници обучават връстници“, благотворителни базари и др.
 - Провеждане на дейности по паралелки и класове и изяви за превенция на отпадане и работа с деца в риск съгласно плановете на класните ръководители.
 - Индивидуална и допълнителна работа с учениците с отсъствия – изготвяне на планове за подкрепа, включващи дейности като: консултации, беседи, възлагане на персонални задачи, стимулиране на положителни постъпки и изяви.
 - Включване на учениците в риск от отпадане в извънкласни и извънучилищни дейности – участие в училищни празници, организиране на спортни празници и състезания, екскурзии.
 - Установяване на диалог училище – институции, имащи отношение към проблема и провеждане на съвместни инициативи с МКБШМН, инспектори от ДПС-МВР.
 - Работа с родителите
 - Запознаване на родителите с нормативните актове и училищни документи (ПДУ, мерки и др.), засягащи техните задължения и отговорности, както и дейности по превенция на ранното напускане на училище.
 - Прилагане на нови подходи в работата с родителите – алтернативни родителски срещи, активно включване в общи дейности, родителите-партньори на училището.
 - Индивидуална работа с родители на застрашени от отпадане деца.
 - Работа с педагогически специалисти и непедагогически персонал
 - Изготвени училищни документи, насочени към подобряване на организационно-административната култура на длъжностните лица (Инструкция за организиране дейността на класните ръководители в часовете за консултиране на родители и ученици и водене на училищната документация, Инструкция за водене на дневник на паралелка V – XII клас, образци на писма до родители и институции, система за формално обсъждане с родители, Механизъм за контрол на редовното и точното отразяване на отсъствията на учениците в училищната документация и др.).
- В резултат на изпълнението на програмата през учебната СУ „Вичо Грънчаров“, година може да се направят следните изводи:
- Прилаганите мерки са оказали очакваното възпитателно въздействие и броят на допуснатите отсъствия, както и учениците, носители на отсъствия е значително по-малък в сравнение с предходните години.
 - Повишила се е организационно-административната култура на учителите и класните ръководители по отношение на регистрирането и отчитането на отсъствията на учениците.

II. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

1. Организиране отпадането от училище и намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система чрез провеждане на целенасочена и ефективна училищна политика и координирани действия и мерки.
2. Осигуряване на институционална подкрепяща среда спрямо ученици в риск от отпадане чрез създаване на положителни нагласи към образователния процес, изразяване на мотивация за посещение на училище и участие в живота на училищната общност.
3. Създаване на ефективен механизъм за намаляване на броя на безпричинните отсъствия и отпадането от училище, за повишаване на успеха, активизиране участието на родителите в училищния живот.

III. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

1. Недопускане на ученици, отпаднали от училище или преждевременно напуснали образователната система.
2. Създадени условия и повишена мотивация за посещение на училище.
3. Подобряване на учебните резултати и осигуряване на своевременна и адекватна образователна подкрепа за развитието на учениците, включително на ученици от уязвими групи.

IV. ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

1. Намаляване на отсъствията по уважителни и неуважителни причини с 10 % в сравнение с предходната учебна година;
- брой отсъствия в края на срока/учебната година;
- брой санкционирани ученици за отсъствия;
- брой ученици с 5 и повече неизвинени отсъствия;
- брой ученици, положили изпити за определяне на сročна и/или годишна оценка по учебни предмети поради допуснати отсъствия
2. Подобряване на учебните постижения на застрашените ученици.
3. Брой ученици в риск от отпадане, включени в училищни дейности.
4. Брой родители, на които е оказана институционална подкрепа.

V. ФИНАНСИРАНЕ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА

1. От бюджета на училището.
2. Целеви средства за осигуряване на:
 - учебници на учениците от V – VII клас;
 - осигуряване на средства от държавния бюджет за транспорт до най-близкото училище, съгласно чл.283,ал. 2 от ЗПУО;
 - стипендии – ученици след завършване на основно образование
3. От НП на МОН.
4. Проекти.

VI. МЕРКИ И ПОЛИТИКИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ И ПОДКРЕПА НА УЧЕНИЦИТЕ. ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОЗИТИВНА ОБРАЗОВАТЕЛНА СРЕДА

Дейности за реализиране на мерките и политиките

Изпълнители/и

Срок

1. ПРЕВЕНЦИЯ И ПОДКРЕПА НА УЧЕНИЦИТЕ. ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОЗИТИВНА ОБРАЗОВАТЕЛНА СРЕДА

1.1. Изготвяне на анализ и оценка на досегашната училищна програма за превенция на отпадането и намаляване на отсъствията от училище.	Директор	IX. 2019
1.2. Присемане на политики и мерки за превенция на отпадането от училище в съответствие с Областната стратегия за ограничаване на отпадането от училище и намаляване дела на прежевременно напусналите образователната система в област Велико Търново	Директор	IX. 2019
1.3. Сформиране на училищни екипи за подкрепа на личностното развитие на ученици в риск съгласно разпоредбите на ЗПУО и Наредбата за приобщаващото образование.	Директор	При необходимост през учебната година
1.4. Прилагане на нови подходи в работата с родителите: - участие в дейността на обществения съвет; - алтернативни родителски срещи; - съвместни дейности – по паралелки и в изпълнение на проекта „Подкрепа за успех“; - индивидуална работа с родители на застрашени от отпадане деца.	Класни ръководители	учебна година
1.5. Включване в плана на класните ръководители на дейности за превенция на отпадане и работа с ученици в риск и техните родители.	Класни ръководители	IX.2019
1.6. Включване на учениците в риск от отпадане в специфични училищни дейности: - за излиза на творческия им потенциал – училищни празници, състезания, конкурси и др.; - инициативи, насочени към гражданско, екологично, патриотично възпитание; - свободен достъп до училищна спортна база; - проект „Подкрепа за успех“; - дейности по интереси, финансирани от МОН; - НП „Засядно в грижата за ученика“ - за кариерно ориентиране и консултиране;	Ръководители на учебна година групи, учители	

СУ "ВИЧО ГРЪНЧАРОВ"

гр. Горна Оряховица, обл. В. Търново, ул. "Цар Освободител" №6, e-mail: somug@abv.bg; тел.0618/ 6-04-59

- за превенция на рисковете и здравословни житейски избори.

1.7. Създаване на подкрепяща среда за учениците със СОП и условия за приобщаване на образованието за ученици в риск от отпадане;	Учители	от	През учебната
- изготвяне на индивидуални учебни програми и планове за подкрепа за личностното развитие на учениците в риск и с ниска мотивация;	училището и РД	година	
- консултиране и допълнителна работа;	процеса на		
- целенасочена подготовка за НВО и ДЗИ;	приобщаването		
- недопускане на прояви на агресия и тормоз.	образоване		
1.8. Повишаване обхвата на учениците, включени в ЦОУД и осигуряване на условия за ефективно провеждане.	Класни ръководители, учител в група	През учебната година	

1.9. Дейности на ученическия парламент и ученическите класни съвети в подкрепа на ученици в риск от отпадане вкл. и по подхода „Връстници обучават връстници“.	Педагогически съветник, ръководство на ученическия парламент	През учебната година	
--	--	----------------------	--

2. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ДЕЙНОСТИ

2.1. Повишаване на уменията на педагогическите специалисти:	Главни учители	Съгласно плана за
- за работа с ученици с различни обучителни затруднения;		квалификация
- за успешно взаимодействие между училището и семейството.	Директор	През учебната година

2.3. Изплащане на стипендии при условията и по реда на ПМС № 328/21.12.2017г за условията за получаване на стипендии от учениците след завършено основно образование.	Педагогически съветник	През учебната година
---	------------------------	----------------------

2.4. Консултиране на учениците в риск и родителите им относно възможностите за продължаване на обучението във форми, различни от дневна форма на обучение.	Класни ръководители	През учебната година
2.5. Ежемесечно подаване на информация в РУО и Д „СТ“ за ученици с 5 и повече неизвинени отсъствия.	Класни ръководители	През учебната година

2.6. Ежемесечно подаване на информация за отсъствията на учениците чрез информационната система на МОН – модул „Отсъствия“.	Директор	До 5-то число на месеца
2.7. Обхват на учениците, подлежащи на задължително училищно обучение до 16-годишна възраст: - отразяване на движението на учениците; - проследяване на преместването, писма от/до приемашите училища и съответните общини.	Директор	Учебна година
2.8. Съвместни дейности с Обществения съвет: - провеждане на родителски срещи за запознаване със законовите разпоредби, права, политика за отраняване на отпадането от училище и намаляване деца на отсъствията на учениците, посещаемостта на учебните часове и извънучебните дейности.	Директор, обществен съвет	През учебната година
2.9. Контрол по спазване на задълженията на учителите по регистриране на отсъствията на учениците, посещаемостта на учебните часове и извънучебните дейности.	Директор	Ежемесечно
2.10. Контрол по спазване на задълженията на класните ръководители за оформяне и отчитане на отсъствията на учениците.		
2.11. Осигуряване на подкрепа на класни ръководители и учители в работата с ученици в риск: - консултации със специалисти и експерти от Д „СП“, МКБПМН, МВР-ДПС и др.	Директор	Ежемесечно
2.12. Извършване на своевременна оценка на риска от отпадане и адекватна реакция спрямо ученици, застрашени от отпадане.	Педагогически съветник	През учебната година
2.13. Уведомяване на институциите (Община, МКБПМН, Дирекция „Социално подпомагане“) за прилагане на законови мерки по отношение на родителите, които не осигуряват присъствието на децата си в училище.	Класни ръководители	През учебната година
2.14. Работа с родителите, които не осигуряват присъствието на децата си в училище: - информирание и консултиране на родителите по изпълнение на задълженията за склучване на споразумение между училището и родителите, в което се фиксира	Класни ръководители	При необходимост

СУ "ВИЧО ГРЪНЧАРОВ"

гр. Горна Оряховица, обл. В. Търново, ул. "Цар Освободител" №6, е-поща: songv@abv.bg, тел. 0618/ 6-04-59

ангажиментите на страните по превенция на отпадането.

--	--	--